

PROTOCOL D'INTENCIONS ENTRE EL GOVERN DE LES ILLES BALEARS I EL CONSELL INSULAR DE MALLORCA PEL FINANÇAMENT D'INVERSIONS EN CARRETERES

A Palma, a 11 de novembre de 2024

REUNITS

D'una part, la Sra. Margarita Prohens Rigo, presidenta de les Illes Balears, nomenada pel Reial decret 603/2023, de 6 de juliol (publicat en el *Butlletí Oficial de l'Estat* núm. 161, de 7 de juliol, i en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* núm. 92, de 7 de juliol), qui actua en nom i representació de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en exercici de la facultat que li confereix l'article 80.1 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i amb l'acord previ del Consell de Govern de 8 de novembre de 2024 pel qual, en compliment de l'article 81.a) de la Llei 3/2003 esmentada, s'autoritza aquest Protocol.

D'altra part, el Sr. Llorenç Galmés Verger, president del Consell Insular de Mallorca, elegit pel Ple en la sessió constitutiva de 8 de juliol de 2023, en exercici de les facultats que li atribueix la lletra k) de l'article 21.1 de la Llei 4/2022, de 28 de juny, de consells insulars.

Les parts, en la representació que ostenten es reconeixen recíprocament capacitat legal suficient i vigència de les respectives facultats amb les que actuen per subscriure el present Protocol d'Intencions, i en virtut del mateix,

MANIFESTEN

1.- Que el desenvolupament del procés de transferència de competències en matèria de carreteres de l'Estat a les CC.AA. motivà l'elaboració pel Govern de la Nació, i la posterior aprovació per les Corts dia 29 de juliol del 1988, d'una nova Llei de Carreteres, referida a les d'interès general de l'Estat, que deroga l'anterior de dia 19 de desembre del 1974, l'àmbit d'aplicació de la qual s'estenia a tota classe de carreteres i, per això, a les dependents de les CC.AA. i a les dels Ens d'Administració Local. En aquest sentit, es va aprovar la Llei 5/1990, de 24 de maig, de Carreteres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Dita llei, abasta les xarxes dependents del Govern, dels Consells insulars i dels Ajuntaments, tenint en compte la competència exclusiva de la Comunitat en la matèria, continguda a l'apartat 5 de l'article 30 de l'Estatut d'Autonomia.

2.- Que d'acord amb l'article 5 de la Llei 5/1990, les xarxes primària i secundària de carreteres de les Illes Balears són de titularitat dels consells insulars, modificat per la Llei 16/2001, de 14 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de carreteres i camins. Per tant, s'atribueix als consells insulars la titularitat de les carreteres, que fins aleshores corresponia a l'Administració de les Illes Balears. Així, els consells insulars han d'exercir, amb relació a aquestes, totes les funcions executives i de gestió que tenia atribuïdes l'Administració autonòmica en aquesta matèria, excepte les potestats genèriques i específiques. En aquest sentit, correspon als consells insulars:

- a) La planificació de la xarxa viària, sense perjudici de les previsions que continguin les directrius d'ordenació territorial.
- b) L'elaboració i aprovació del Pla director sectorial de carreteres.
- c) La realització d'estudis, avantprojectes i projectes de carreteres, directament o a través de la direcció dels serveis contractats amb aquesta finalitat.
- d) L'execució, la direcció o la inspecció facultativa de les obres de nova construcció i millora de la xarxa viària, inclosa la tramitació d'expedients d'expropiació.
- e) La conservació de les carreteres, inclosos la senyalització, les plantacions, l'enllumenat i les instal·lacions auxiliars.
- f) L'explotació de la xarxa viària, la tramitació i la concessió de les autoritzacions reglamentàries a les zones de domini públic, servitud i afecció.
- g) Les concessions administratives en les zones de domini públic.
- h) Els estudis de trànsit i accidents.
- i) L'estudi i assaig de tècniques i materials de construcció de carreteres, així com l'emissió d'informes en relació amb les característiques i la qualitat de les obres construïdes o en construcció en el mateix àmbit de la carretera.
- j) La funció inspectora i sancionadora en matèria de carreteres.

3.- El Consell Insular de Mallorca s'encarrega de planificar i executar obres de construcció, ampliació i manteniment de carreteres i camins públics, a més d'administrar i gestionar els que són de titularitat de la institució insular.

L'objectiu és que els ciutadans puguin disposar d'unes infraestructures adequades a la normativa vigent. El Consell treballa per a crear una xarxa viària de qualitat, fent esment a la conservació i a la millora de la seguretat.

Mallorca està formada per un total de 205 carreteres les quals sumen 1.578,28 km. La majoria de carreteres que trobem a l'illa són convencionals, 201, que sumen un total de 1.483,68 km. A més, comptem amb 4 vies d'alta capacitat 94,6 km que reforcen la comunicació de l'illa.

Una de les funcions de la institució és la de conservació i manteniment de carreteres. Per a aconseguir uns resultats més òptims i eficients les àrees d'actuació a l'illa es divideixen en sis àrees temàtiques: la xarxa de carreteres secundàries; dos que conservació i manteniment de la xarxa d'alta capacitat; senyalització horitzontal; enllumenat públic; un pel manteniment del túnel de Sóller i de sa Mola i un pel manteniment i la conservació del túnel de son Vic i els centres de control, els panells informatius, les càmeres de seguretat i els semàfors.

4.- Que pel que fa al finançament de dita competència, la Llei 12/1996, de 30 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a 1997, en la seva disposició addicional vintena setena, disposa: *«En la Comunitat Autònoma de les illes Balears, com a compensació del fet insular, tal com estableix l'article 138.1 de la Constitució i davant l'absència de carreteres que integrin la Xarxa de Carreteres de l'Estat, podran ser finançats per part de l'Administració de l'Estat determinats itineraris que siguin considerats d'interès general a aquest efecte. Aquest finançament, que serà incompatible amb qualsevol altra de la mateixa fi, es durà a terme mitjançant conveni subscrit pel Ministeri de Foment amb la Comunitat Autònoma corresponent, en el qual es fixarà la relació d'obres, els seus períodes d'execució, quantia i mode de finançament, i se sotmetrà a l'aprovació del Consell de Ministres.»*

Amb la finalitat de donar compliment a l'exposat, es van subscriure dos convenis de col·laboració en matèria de carreteres entre el Ministeri de Foment i la Conselleria de Foment del Govern dels Illes Balears, el 21 de gener de 1998 i el 12 de març de 2004, que van donar lloc a incidències en la seva execució. Per a donar continuïtat a les actuacions, es van subscriure convenis amb els Consells Insulars de l'Arxipèlag Balear, en concret i amb data 28 de setembre de 2007 un Conveni de Col·laboració entre el Ministeri de Foment i el Consell Insular de Mallorca en matèria de carreteres. Dit conveni va ser refós mitjançant la Resolució de 13 d'abril de 2015, de la Direcció General de Carreteres, pel que es publica el Text refós addenda pel que es modifica el conveni de col·laboració entre el Consell Insular de Mallorca en matèria de carreteres. (BOE núm. 109, de 7 de maig de 2015). Dit conveni va caducar sense que s'haguessin realitzat la totalitat de les inversions en ell descrites i dotades pressupostàriament.

5.- Que les parts faran un front comú per reivindicar al Govern de l'Estat una millora en el finançament de les Illes Balears i de manera particular amb matèria de carreteres. Entre les actuacions viàries i urgents a Mallorca es troben el tram 1 de l'II Cinturó de Palma, l'obertura del quart carril de la Via Cintura des de l'Estadi Balear a la sortida de Valldemossa, o la construcció de rondes a Artà, Campanet, Inca o Sencelles entre d'altres.

6.- Que el Règim Especial de les Illes Balears (REIB) estableix una sèrie de mesures de caràcter econòmic i fiscal encaminades a impulsar l'activitat econòmica i a millorar la prestació dels serveis públics a la ciutadania i la competitivitat de les empreses i els treballadors autònoms que operen a les Illes Balears, amb una atenció especial a determinats sectors i a determinades matèries clau a l'arxipèlag. Es tracta d'un conjunt d'iniciatives per tal de compensar els desequilibris generats per la insularitat a les Illes Balears.

El REIB s'ha desenvolupat actualment a través de dues normatives:

- **El Reial decret llei 4/2019, de 22 de febrer, del règim especial de les Illes Balears**, distribuït en tres eixos principals: transport, energia i factor d'insularitat, nou instrument financer per augmentar la inversió pública a les Illes Balears.
- **El Règim fiscal de les Illes Balears**, en vigor des de gener del 2023 a través de la Llei de pressuposts generals de l'estat, i que per primera vegada estableix incentius fiscals específics per a empreses i autònoms a l'arxipèlag: la reserva d'inversions i el règim especial per a empreses industrials, agrícoles, ramaderes i pesqueres.

El Reial decret llei 4/2019 regula el Factor d'Insularitat que es configura com a l'instrument financer destinat a assegurar la compensació de les conseqüències econòmiques inherents a la discontinuïtat territorial que implica el fet insular, especialment en matèria d'inversió pública.

El destí d'aquest fons es regula a l'article 19 d'aquest Reial decret llei, el qual determina que aquesta dotació ha de servir per a finançar actuacions al territori de la Comunitat autònoma de les Illes Balears en actuacions especialment afectats per la situació de la insularitat i, específicament, en infraestructures de transport i sistemes de mobilitat (article 19 c) del Reial decret llei 4/2019).

Mitjançant acord de la subcomissió de la Comissió Mixta d'Economia i Hisenda de 22 de setembre de 2022 es determina el procediment per a l'aplicació de la dotació del Factor d'Insularitat per a cada exercici del primer quinquenni 2022-2026, en desenvolupament de l'article 20 i següents del mateix Reial decret llei.

Així, la Comunitat Autònoma ha de presentar una relació de projectes susceptibles de ser finançats amb aquest fons mentre que la comissió acorda la selecció i assignació que, al seu cas, correspongui als projectes presentats. Mitjançant resolució de la persona titular de la Secretaria d'Estat d'Hisenda es distribueix el factor d'insularitat en els termes assignats.

7.- Que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears pot coadjuvar al finançament de les inversions que facin els consells insulars en matèria de tractament de residus, així com en matèria de transport terrestre, carreteres, cultura i esports, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries i els principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, segons preveu el darrer paràgraf de l'apartat 4 de la disposició addicional quarta del Decret llei 3/2024, de 24 de maig, de mesures urgents de simplificació i racionalització administratives de les administracions públiques de les Illes Balears.

En conseqüència, les parts

ACORDEN

Primer.- El Govern de les Illes Balears, en compliment del darrer paràgraf de l'apartat 4 de la disposició addicional quarta del Decret llei 3/2024, de 24 de maig, de mesures urgents de simplificació i racionalització administratives de les administracions públiques de les Illes Balears, farà una transferència al Consell Insular de Mallorca per a finançar les inversions en carreteres que s'executaran i pagaran durant l'any 2025, que figuren a l'annex 1 d'aquest protocol, fins un màxim de 30 milions d'euros. Aquesta transferència requerirà la formalització del corresponent instrument dotat de contingut obligacional i jurídicament exigible en els termes que assenyalava el punt quart d'aquest Protocol.

Segon.- El Consell Insular de Mallorca es compromet a presentar durant l'any 2025 al Govern de les Illes Balears informes trimestrals d'execució de les inversions esmentades.

Tercer.- El present Protocol es pot modificar o extingir anticipadament per alguna de les causes següents:

- Mutu acord de les parts.
- Impossibilitat sobrevinguda, legal o material, de donar compliment als seus pactes.
- Altres causes de resolució previstes a la normativa aplicable.

Quart.- D'acord amb el que estableix l'apartat 1 de l'article 47 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, les parts signatàries manifesten que els acords que conté el present Protocol constitueixen acords generals de caràcter programàtic i declaratiu, sense eficàcia obligatòria directa, sens perjudici dels possibles compromisos i obligacions que puguin assumir les parts en el

**Govern de les
Illes Balears**

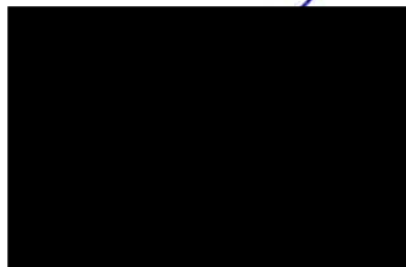
futur, mitjançant la formalització dels corresponents instruments que, d'acord amb la legislació vigent, estiguin dotats de contingut obligacional i jurídicament exigible.

I com a prova de conformitat amb tot l'anteriorment exposat, les parts signen aquest Protocol, per duplicat i a un sol efecte.

Sgt./ Margarita Prohens Rigo
Presidenta de les Illes Balears

Per l'Administració de la Comunitat
Autònoma de les Illes Balears

Sgt./ Llorenç Galmés Verger
President del Consell Insular de Mallorca

Pe/ Consell Insular de Mallorca

ANNEX I - INVERSIONS 2025

Codi	Descripció projecte	Import
126	Colocación de cámaras en las carreteras de Mallorca	1.200.000,00 €
27	Refuerzo de firme Ma-1 V3. Peguera-Port d'Andratx	800.000,00 €
84	Vial cívico Pórtol - Santa Maria	2.500.000,00 €
34	Mejora accesos a Lluc	900.000,00 €
38	Vial cívico Ariany. Camí de Son Guineu	1.200.000,00 €
16	Vial cívico Peguera - Camp de Mar	1.200.000,00 €
7	Rotonda ITV en la Ma-11 carretera de Sóller con el Camí dels Reis	1.000.000,00 €
71	Actualización y reforma de las instalaciones del túnel de Sóller	250.000,00 €
97	Estabilización del talud del aparcamiento municipal de Fornalutx	50.000,00 €
29	Refuerzo de firme Ma-10 Andratx- Estellencs y travesía de Banyalbufar_V2	4.000.000,00 €
90	Rotonda en la salida de Campos dirección Santanyí	1.000.000,00 €
32	Refuerzo de firme Bunyola - Orient-Alaró	6.000.000,00 €
30	Mejora de accesos a Crestatx Ma-2200 y vial cívico	2.500.000,00 €
3	Vial Cívico conexión con hospital de Son Llätzer	2.500.000,00 €
37	Vial cívico Hospital de Inca	600.000,00 €
28	Rotonda Son Verí	1.800.000,00 €
26	Acceso al futuro hospital de Felanitx Ma-5120. v2	2.500.000,00 €
TOTAL A FINAL 2025		30.000.000,00 €